

Redacția, Administrația,
și Tipografia
Brașov, piața mare Nr. 30.
Serioși refuzate nu se
primesc. — Manuscrisurile nu se
returnează.
INGERATE se primesc la Admi-
nistrația în Brașov și la ar-
hidiecele Birouri de anunțuri:
în Viena: M. Ditzel, Heinrich
Böckel, Rudolf Mosse, A. Oppolzer,
Hochberger; în Budapesta: A. V.
Goldberg, Eckstein Bernat; în
București: Agence Navas, Suc-
curale de România; în Ham-
burg: Karovs & Liebmann.
Prețul inserțiilor: o serie
pe săptămână pe o coloană 8 cr. și
10 cr. timbru pentru o publi-
citate. Publicări mai dese după
tarif și învoiașă.
Reclame pe pagină a 8-a o
săptămână 10 cr. sau 30 bani.

GAZETA TRANSILVANIEI.

ANUL LIX.

„Gazeta” ieșe în fiecare zi.
Abonamente pentru Austro-Ungaria:
Pe un an 12 fl., pe șase luni
6 fl., pe trei luni 3 fl.
N-rii de Duminică 2 fl. pe an.
Pentru România și străinătate:
Pe un an 40 franci, pe șase
luni 20 fr., pe trei luni 10 fr.
N-rii de Duminică 8 franci.
Se prenumără la toate oficiile
poștale din țară și din afară
și la dd. colectorii.
ABONAMENTUL PENTRU BRAȘOV
administrația, piața mare,
Târgul Inului Nr. 30: etagiu
I: pe un an 10 fl., pe șase
luni 5 fl., pe trei luni 2 fl. 50 cr.
Cu dusul în casă: Pe un an
12 fl., pe șase luni 6 fl., pe trei luni
3 fl. Un exemplar 5 cr. v. a.
sau 15 bani. Actul abonamen-
tului este și inserțiunile sunt
a se plăti înainte.

Nr. 247.

Brașov, Vineri 8 (20) Noembrie

1896.

Din cauza sfintei sărbători diarul nu va
ieși până Sâmbătă seara.

Decețiunea cumetriilor.

Desbaterea din ședința dela 16
Noembrie a parlamentului austriac
asupra moțiunii Pattay-Lueger pri-
vitoare la denunțarea convenției va-
male și comerciale cu Ungaria, a
turburat, precum se prevedea, peste
măsură spiritele dincăce de Laita.
Șovinismul-jidano-maghiar de toate nu-
anțele tipă ca din gura șerpelui și
atunci se turbe de mânie și încep
așezându-se cetind lecțiile strașnice,
ce li li-a dat parlamentul din Viena
de rândul acesta.

Pressa ungerescă foarte agitată dă
expresie mirării și supărării, că
moțiunea Pattay-Lueger a fost spri-
jinită în parlamentul austriac de
cătră toate partidele și fracțiunile re-
presentate acolo, afară de fracțiunea
Hohenwart, va se dăcă și de cătră
„liberalii” germani, cari până acum
simpatizau și mergeau mână în mână
cu „liberalii” unguri în multe ces-
țiuni.

Foile guvernului ungeresc își
dau silințe de-a arăta, că totul este
un atac „nemernic” din partea anti-
semitismului, și vor să facă pe ceti-
torii lor a crede, că picăturile amare,
ce vin de peste Laita, nu sunt de-
cât o „stupidă” încercare de a in-
timida lumea maghiară și a-o face
să se umilească în cestiunea cuotei.
Aceste foi nu vor să recunoscă pe-
catele regimului ungeresc, nu vor să
recunoscă, că lumea s'a convins de
nemernicia „liberalismului” mult lău-
dat maghiar, despre care s'a dăc în
parlamentul austriac, că nu con-
cistă decât „în poliția și gendarme-
ria”.

Cu totul altfel însă privesc lu-
cărul foile opoziției maghiare. „Egye-
tértés”, organul partidei kossuthiste,
vorbește în ton foarte iritat asupra

celor ce s'au petrecut în ședința
dela 16 Noembrie a camerei vieneze.
Fóia kossuthistă dăce, că cuvîn-
tele dăse de Lueger la adresa Un-
gariei, sunt o dovadă palpabilă, că
representanța parlamentară a Aus-
triei este deja cu desevășire stră-
bătută de ura contra națiunii ma-
ghiare, ér „négra reacțiune” aus-
triacă se simte acum destul de tare,
ca să facă pe Ungaria se simtă in-
tréga ei ură.

„Da — exclamă „Egyetértés” —
Ungaria n'are în lumea întregă un
dușman mai mare, decât este nemij-
locitul său aliat Austria. Pe întreg
rotogolul pământului nu există par-
lament, în care să se vorbească cu
atâta ură față de națiunea maghiară,
ca în parlamentul austriac”.

Intrebându-se apoi, ce va dăce
guvernul și partida lui la izbucnirile
fanatismului reacțiunii austriace,
„Egyetértés” face grave imputări
lui Banffy, că în loc de-a câștiga
valoare pretensiunilor Ungariei, alérgă
la Viena și cere scuze dela guver-
nul austriac, „se umilește până la
grétă” înaintea Austriei, el care
„domnesce aici acasă cu fudulia de
pandur-comisar, și cu banii țării își
cumpără o partidă slugarnică”. Nu i
mirare deci, că acum cei din Aus-
tria, în frunte cu Lueger și Pattay,
umplu spiritul public cu ură fanat-
ică contra Maghiarilor.

„Dér bine este așa — dăce sfîr-
șind — căci decât și obraznica fu-
duliă austriacă nu va face pe Banffy
să se rușineze, ea va deștepta ne-
greșit în națiunea maghiară senti-
mentul necesității apărării intereselor
și drepturilor ei... Privim cu
óre-care satisfacție asediarea din parte
austriacă a dualismului glorios. Lu-
creze numai cei de dincolo contra
acestui monstru! Sgrume-l numai
Austriacii! Națiunea maghiară nu-l
va deplânge, din contră așteptă cu
dor să i-se facă pomana...”

Fóia apponyistă „Budapesti Hir-
lap” e și mai mâhnită și indignată
asupra „vecinilor” din cealaltă ju-
mătate a monarhiei. Intr'un articol
intitulat „Complot”, ea desfășură
trista iconă a stărilor dintre Un-
garia și Austria și a raporturilor în-
cordate dintre statele dualiste.

Toate partidele, dăce numita fóia,
au avut unul și același scop, când
au votat moțiunea Pattay-Lueger:
de-a agita opiniunea publică din
Austria contra Ungariei, de-a mări
pretensiunile cu privire la pact și
de-a calumnia cinstea Maghiarilor
înaintea străinătății. Nici o voce
nu s'a ridicat în apărarea Ungariei
și a pactului, ér când a venit rân-
dul la votare, moțiunea a fost pri-
mită cu două treimi a voturilor.

„De aici apare — continuă
„Budapesti Hirlap” — că nici o par-
tidă din Reichsrath nu e amică Un-
gariei și că nici una nu primește
pactul cum este, ci pretinde, ca Un-
garia să se infeodeze Austriei și mai
mult în privința economică, ér cuota
să se urce cel puțin la 40%”.

Mult o ustură pe fóia opozițio-
nală, că guvernul lui Badeni a su-
ferit ca vorbitori „să înjure” pe
Maghiari în totă forma, și n'a dăc
nici o vorbă în apărarea lor. Apoi
continuă:

Din totă discușiunea apare, că
încheierea pactului e nesigură în
Austria... Dér fiă. Pactul e armă cu
două tășuri. Decă după denunțarea
convenției Austriacii nu vor încheia
cu noi alta, atunci pactul cade și
Ungaria își redobândește dreptul
de a dispune liber asupra intereselor
ei.

Sfîrșind „Budapesti Hirlap” dăce,
că „cruciada contra Ungariei s'a în-
ceput, și încă nu numai pe terenul
financiar și economic, ci pe întregă
linia politică, cu scop să ne învingă,
să ne supună Austriei și, decât se

póte, să ne încorporeze în imperiul
austriac unitar”.

O altă fóia opozițională, „Ma-
ghiarország”, exclamă cu durere: „In
al treideci-lea an al pactului Aus-
triacii propovăduesc, că Ungaria nu
póte pretinde a avé scopuri de stat
deosebite și nu póte susține inte-
rese economice separate... Ungaria
impotentă politicesce, este contopită
în Austria unitară!”

Cu totul altfel ar sta astăzi
lucrurile — exclamă o altă fóia opo-
zițională, „Budapester Tagblatt” —
decă guvernul ar fi ținut sémă de
avertisările opoziției.

Nu scim cum ar fi fost în ca-
sul acesta; tare ne temem, că si-
tuația n'ar fi fost mai bună nici
atunci, căci alta este buba, care
face, ca în Austria să fiă ađi atât
cu urgisit sistemul de guvernare un-
geresc. Nu-i libertate, nu-i dreptate,
nu-i sinceritate, nu-i soliditate. To-
tul este falsificat și schimosit, și
ceea-ce pune vîrf tuturor neajunsu-
rilor, este nedreptatea strigătoare la
cer, ce se face popórelor nema-
ghiare, fapt pe care se rađimă tot
sistemul acușățiunilor lui Lueger
și soții.

Decă era să fiă altfel, atunci
guvernul și partida cărmuitoare ma-
ghiară, trebuiau să asculte înainte de
tote de avertisările patriotismului
luminat și nepărtinitor, care a re-
clamat și reclamă de urgență un
regim de dreptate și de libertate.

CRONICA POLITICĂ.

— 7 (19) Noembrie.

Din Petersburg se telegrafază, că în
dilele următoare se va ținé acolo o confe-
rență internațională în cestiunea Orien-
tului. Obiectul discușiunilor va fi pornirea
unei comune acțiuni la Constantinopol.

Din Berlin se telegrafiază, că orga-
nul inspirat de Bismark, „Neueste Nach-

FOILETONUL „GAZ. TRANS.”

„Cartea neagră”.

Unde dai și unde crepă.
Prov. român.

Scris de br. Stefan Kemény junior în 1849,
publicată de Hentler Jozsef în numărul
121-131 din Mai 1895 ai lui „Magyarország”
din Budapesta.

De Axentie Severu.

(Urmare).

Dér să ne reîntorcem la platoul dela
Ciumbrud, unde pe la 12 óre din nópte
vine éráș Ioan Nemes, căpitanul din Roșia
de pe Secaș, aducând cu sine o ólă plină
cu vin, — și ce mai vin, să-l porți în póla
cămășii — și îmboldindu-mă dăce: „D-ta
agruburi de frig aici în dél, ér cătanele
de bal în curțile baronului, înótă în vin
prin pivniță, cântă și jócă, ca la nunță.
Decă ț-am adus și d-tale o ólă cu vin, ca
să vedă și să cređi”.

Căpitanul meu avea dreptate, pen-
tr-că deși poruncisem să-mi aducă din sat
o sarcină de paie pe care mă culcasem

îmbrăcat, totuși de-o parte frigul (era târ-
diu în Noembrie), de altă parte grija, ca
să n'o pățim ca 'nainte c'o lună la Sân-
craiu, nu lăsară să mă prindă somnul.

E de știut, că noi venisem, ca să des-
armăm pe Aiudani, cari dăduseră înainte
de asta probe strălucite de vitejiă, alun-
gându-mă pe mine dela Sâncraiu și împu-
când pe Todoranu la Băgău; ei mai incen-
daseră și prefăcuseră în cenușă Cacova și
Măgina, doue sate românesce, dér mânca-
seră și o bătaia cum se cade la Cricău.
Așa având a-ne bate cu niscari adversari
atât de dibaci strategici și amarnici, nu
mă prindea somnul, și căpitanul meu ve-
nise tocmai când eram determinat să mă
ridic de pe paie să dau o rôtă în jurul
lagărului, ca să ved, decă anteposturile
sunt la locul lor — că, dăce o vorbă: „de
domn, domn să fi, dér de frică tot să scii”.
Mare și greu lucru fú a conduce o masă
de 1-6000 ómeni luați dela cornele plu-
gului, înverșunați și împinși de durerea, ce
o suferiseră 4-500 de ani, asupra ope-
sorilor și despoților lor, și a-i puté reținea
dela răsunare, a-i conduce și comanda
numai la luptă față 'n față, la luptă pe
dreptate.

Sculându-mă, am alergat la curte. Cum
și cum, nu sciu, dér căpitanii noștri cu lo-
cotenenții și tunarii lor improvizaseră o pe-
trecere cum se cade. Mesele toate încăr-
cate de fripturi, uscățele și prăjituri; o
musică de căți-va țigani dela Aiud și că-
te-va fete — cari veniseră din Aiud după
depărtarea baronului la Clușiu, ca să-și
vadă prietenele — bucătărăsa, fata de casă
a baroniței jucau și petreceau de minune.

Eu apropiându-mă de căpitanul-co-
mandant și poftindu-l mai la o parte, i-am
arătat cele-ce se petreceau cu averea ba-
ronului, rugându-l, să dea ordin, ca să în-
ceteze acestea.

— Ce vréi D-ta? imi răspunde căpi-
tanul. Noi nu am venit aici, ca să păđim
curcile și vitele baronului. El, decât ar fi
om de omenia, ne-ar fi așteptat și ospetat
de bunăvoia. După-ce însă a fugit la Clu-
șiu, și noi am venit să prindem pe cei vi-
novați și să-i pedepsim. Vino șeđi, măn-
năncă și bea, cine scie, nu mănăncăm acum
mai pe urmă?

Ne-am așezat cu adevărat la o masă,
dér eu am șeđut numai până-ce căpitanul
în focul jocului se depărta, — îndată am
eșit și am trimis după biréul satului, dăn-

du-i poruncă să adune toate vitele câte le
va mai afla, vândute nevândute, la un loc,
să le dea în grija și paza ómenilor, pe
cari îi voiú ordina eu.

Cu această poruncă plecă biréul dim-
preună cu căpitanul meu, și adunând vr'o
40 capete de vite, vaci, viței, bivolițe, cai,
mânzi — diminéța le-am trimis la Blașiu,
ca vite fără stăpân. Am rugat pe admi-
nistratorii denumiți de comanda generală
din Sibiu, căpitanul de cavaleria George
Popa de Viste și Petru Maniu, să dispună
de ele cum vor crede, că e mai bine.

Tot în acea nópte venise și Iancu cu
căpitanul c. r. Gratze la Teiușiu cu 20,000
lănceri și înaintase anteposturile până la
făgădăul Roșu, 1/2 óră depărtare de Aiud.

Aiudanii vedând aceste masse venite
în contra lor, se depărta ră binișor cătră
Turda, lăsând în oraș aprópe numai bé-
trâni, femeii și copii.

A doua și căpitanii cu companiile
lor și tunurile plecară și se duseră la
Alba-Iulia, ér eu, după-ce visitaiți pe Iancu
și pe Gratze la Teiușiu, la ordinul acees-
tuia mă reîntórsei cu ai mei la Blașiu.
Iancu cu ai săi continuă mersul asupra
Vinului de sus și Turda, trecând prin Aiud.

richten", face o nouă destăinuire. Destăinuirea fôiei germane se referese la Rusia și Italia. Se dice adeocă, că întocmai după esemplul Germaniei, Italia încă a încheiat la 1891 cu Rusia o convenție de neutralitate. Destăinuirea acésta a produs senzația în cercurile politice din Berlin, Viena și Roma.

"Daily Chronicle" din Londra comunică următoarea scoire senzațională: În decursul călătoriei sale prin Europa, Țarul a vorbit cu împăratul german și despre cestiunea Alsaciei-Lotharingiei. Împăratul german a asigurat pe Țar, că el, ca bun european, este gata de-a sprijini cu totă influința ce-o are asupra consiliului federal, ori-ce plan, care ar vindeca ranele Franței, fără ca prin acésta să sufere prestigiul Germaniei. Saxonia, Württemberg, Baden și Bavaria ar consimți, ca după modelul Belgiei sau Luxemburg-ului să se dea Alsaciei-Lotharingiei autonomie.

Fără comentariu.

"Alkotmány", organul partidei populare catolice, publică în numărul dela 18 Noemvre o corespondență, ce i-se trimite din Sibiu sub titlul "Partidul național-român".

Corespondența se ocupă la început cu "surprinderea" ce a făcut-o în cercurile române din Sibiu scrisese unei foi oficiose ungurești, că "conferența română nu s'a interzis din cauză, că guvernul n'ar recunoșce partidul național-român și programul lui, ci pentru-că convocarea, în contradicție cu legea electorală, a invitat numai pe alegătorii partidului național, ér nu și pe alegătorii celorlalte naționalități".

Spunând apoi, că acest comunicat oficios a adus în situația foarte dificilă pe membrii comitetului național-român, cari nu știu să se bucure ôra, ori să se întristeze de acésta — corespondența dice următoarele:

"În cercurile de aici se mai vorbește, că guvernul unguresc a făcut acésta declarația în urma înțelegerilor luate cu guvernul român. Guvernul român adeocă, face tot posibilul, ca să smulgă din mâna opoziției arma puternică a "cestiunii naționale", ca astfel să-și asigure și pe mai departe existența amenințată foarte mult prin atitudinea manifestată în "cestiunea națională" și în afacerea Metropolitanului-Primat despoiat de demnitate.

"Foile din România sunt informate din izvor acreditat, că regele Carol ar fi provocat direct pe guvern, să facă ceva în interesul cestiunii naționale, pe cum și în afacerea Metropolitanului, — ér Sturdza voește la tot cazul să împace pe Românii din Ungaria prin guvernul unguresc, încercare acésta, care de-i va succede, ar întâri poziția guvernului său.

"Membrii comitetului național român —

Revenit la Blăși, administrațiunea provisorie arătată mai sus, mă însărcină în scris, ca să public licitațiune și să vând vitele baronului Kemény la cine va da mai mult — ceea-ce am și îndeplinit, și 2000 fl., cât am încasat, i-am administrat la mâna căpitanului George Popa de Viste pe lângă chitanță în formă. Hinc illae lacrimae.

Din acestea a urmat ura, calomnia și pofta de răsbunare a baronului contra mea și a națiunii române întregi.

Scriind acestea acum după aprópe 50 de ani, chiar mie mi-se par, ca un roman. Lectorii, cari ar fi aplecați a crede acésta, n'au decât să cerce și afle potocolul ce l'a luat auditorul Nahlic în Noemvre 1849 cu mine în Sibiu, ținându-mă 5 săptămâni de zile închis în casarma cea mare. În acel protocol obvine: 1) ascunderea de arme; 2) incendiarea Aiudului; 3) prădarea și răpirea averii baronului Kemény dela Ciumbud. Domnul baron îmă așternuse la timp patul, dér n'a găsit mōșa, care să mă adormă.

(Va urma.)

după cum se vorbește — ascultă mai mult de guvernul român și de Sturdza, vădând, că numai prin el pot Românii să câștige ceva; afară de acésta în împrejurările actuale ei recunosc, că numai guvernul român pôte să ajute și pe mai departe partidul național.

"O'un cuvânt, așa se vede, că Sturdza din nou va lua în mâinile sale cestiunea Românilor din Ungaria, și cercurile române de aici cred tare, că în cestiunea română se va face o nouă schimbare în urma amestecului guvernului român. Natural deci, că aceste cercuri așteptă cu nerăbdare cele ce se vor întâmpla".

Bismark și Rusia.

— Documente nepublicate. —

"Revue blanche" din Paris publică din condeiul lui Jacques St. Cère un articol, în care arată adevărata cauză a destăinuirilor lui Bismark și servesece cu câte-va documente noue.

Bismark — dice articolul — a făcut tot ce i-a stat în putință, ca să împiedece alianța ruso-franceză. Acum că acésta alianță totuși s'a făcut, caută a-se apăra descoperind, că la început el a voit să facă alianța cu Rusia.

În călătoria sa din Londra la Petersburg, la 1878, contele Șuvalov a sosit în Berlin. Principele Bismark se afla în Friedrichsruh, seu în Varzin. Contele a primit dela cancelarul o epistolă, în care acesta își exprimă dorința, de a vorbi cu el, comunicându-i unele și altele. Pe atunci Bismark era domnul; invitarea lui era poruncă, și contele Șuvalov a telegrafiat cancelarului, că îl va cerceta.

Mergând, a aflat pe cancelar în pat; bolnavul se scuza, că nu pôte merge la prânț și pôte că nici nu va vorbi cu ôșpele. L'a rugat, ca după masă să vină în camera de lucru, unde va afla câte-va documente pentru a-le privi.

După masă membrii familiei lui Bismark au condus pe Șuvalov în camera de lucru a cancelarului, unde a aflat un tenc de documente.

Nr. I era o scrisóre autografă a Țarului Alexandru II adresată împăratului Wilhelm I. Țarul își exprimă nemulțămirea față de atitudinea agenților germani în provinciile Dunărene. Scrisórea sfirșia astfel: "Dacă atitudinea agenților față cu Rusia va rămâne tot atât de dușmănoasă, cum e acum, acésta ar provoca o rupere necondiționată a raporturilor dintre Rusia și Germania". — Pe marginea scrisorii Wilhelm a notat: "Ce gândesc D-Ta?" Dedesubt-Bismark a scris: "Armata trebuie pusă numai decât pe picior de rășboi".

Nr. II—IX conțin documente și note diplomatice adresate diferitelor guverne, în cari le întrebă, că ce atitudine vor lua în cas când raporturile dintre Germania și Rusia s'ar strica? Unul dintre documente conținea răspunsul lordului Beaconsfield, al căruia cuprins în esențe este: "Asigur guvernul și cauza germană despre deliplina mea simpatie".

Nr. XII: Planul alianței germano-austro-ungare.

A doua zi Bismark a primit pe Șuvalov cu următoarea întrebare: Ce gândesc despre asta? Contele era grozav de surprins, că principele l'a lăsat să vadă documente atât de importante. Era surprins mai ales de alianța, ce voia Bismark s'o încheie cu Austro-Ungaria, monarhia, care în Orient și Sud are atâtea de dres.

— Dacă Austro-Ungaria va fi aliatul nostru, dise Bismark, numai erorii d-tale are să se atribuie.

Trei zile mai târziu contele Șuvalov se afla în Petersburg. Când în mânia tuturor întrebărilor cancelarului german n'a primit răspuns dela guvernul rusesc, — s'a iscalit alianța germano-austro-ungară.

Dela Sinod.

Blăși, 17 Noemvre a. o.

Onorabilă Redacțiune! Deși mă tem, să nu supăr delicatetea și modestia Metropolitanului Victor, care, precât pricep eu, ar

dori, ca ce face drépta să nu scie stânga, totuși nu mă pot opri de a Vă arăta pe scurt cum s'a celebrat sub pontificarea Lui S-ta Liturgiă — si cum a decurs prânțul său masa, ce a dat'o Escelența Sa membrilor Sinodului.

S-ta Liturgiă s'a celebrat cu puține ceremonii și cu multă pietate, dér cu-o ordine și disciplină esemplară, care nu o affi decât în Mănăstirea Săutei Treimi la Blăși; tóte la timpul și locul lor — fără fast, fără butul de a impune, numai cu forme de a supune inimile credincioșilor.

Despre cele ce s'au petrecut după ținerea liturgiei în Sinod, nu vă pot scrie, pentru că părinții noștri sinodali, cum se vede, au ideea mărginită despre libertatea și publicitatea, ce trebuie să domnescă nu numai în adunările profane, ci și în cele biseriesci, adeocă părinții noștri sinodali sunt și lucrăză în contradicție cu principiul sinodalității.

Dér să le lășam acestea, să vedem cum a decurs prânțul ce l'a dat Metropolitanul celor 80 membri ai Sinodului. Nu vă voi vorbi despre bucate și beutură, care tóte au fost, cum se cade să fiă... Se prea înțelege, că masă mare și încungurată de mulți și strălucit' ôșpeți fără toaste nu pôte fi.

Primul toast l'a ridicat Escelența Sa Metropolitanul Mihalyi pentru Sântia Sa Papa, urându-i să se împlinescă dorința de-a înființa Unitatea bisericeii catolice în răsăritul Europei — ér continuative Metropolitanul a beut, împreună cu noi toți, pentru înalțatul împărat și rege apostolic, care a reacționat Metropolia. Ambe închinările în vorbe alese bine studiate și cu mult și bun tact și succes dise.

Curând după ce termină Metropolitanul se sculă vicarul I. Moldovan și ne arată cu câte greutate s'a luptat și se luptă Escelența Sa. Un adevărat discurs academic, scurt și îndesat.

După vicar se ridică bătrânul Axentie Severu, care ținú un discours-toast mai lung dis, decât scris aici în fuga condeiului: Escelența și stimate părinți! Părintele vicar ridicând paharul în sănătatea Escelenței Sale părintelui Metropolitan, ne-a atras atențiunea asupra greutăților cu cari se luptă Escelența Sa în conducerea administrațiunii clerului și poporului nostru. Dați-mi voiă, să vă arăt și eu cele ce le cunosc despre aceste greutăți.

Nainte de asta cu 53 de ani, când făceam parte din ascultătorii de teologie în seminariul diecesan al Episcopiei Făgărașului—astăzi prin stăruința clerului și mirenilor a acelei Dincese, înalțată la Metropolia cu 3 episcopate sufragane — se colporta din mână în mână și se cânta un cântec, o poesiă, ce se atribuia nemuritorului Episcop Samuil Vulcan, în ale căreia strofe ocure cuvintele:

"Povara cât e de mare,
"Doi o vor purta
"Mai lesne ca unul tare,
"Ș'asa vei scăpa".

Cu bunăvoința Escelenței Sale și indulgența d-vóstră întreb: oine au putut să fiă acei doi, cari să pórte povara cea nu numai mare, dér și grea, de care dorea să scape autorul poesiei?

După priceperea mea nu pot fi decât clerul și mireni bisericeii românesci, pe cari atunci, ca și acum, grea și mare povară îi apasă. Ași fi prea lung și molest, decât așa încerca a aduce pentru probarea aserțiunilor mele casuri concrete și speciale despre existența și durata acelei povari. Cred, că Escelența Sa și Reverențele Vóstre pre a căror umeri — grația D-lui destul de viguroși, dér prea timidi—planéză, nu numai le cunosceti, ci le și simțiți, și se pôte pr' ușor întâmpla, ca unii să ajungeți a fi frânți și trântiți la pământ de acea povară, precum au fost mulți din antecesorii voștri. De aceea cred eu, că a sunat a 11-a ôra, că cele ce le-a cântat înainte cu 60 de ani Episcopul Oradiei-mari, să se realizeze, să se împartă și să pórte povara și mireni (laicii), ca să nu sucumbe sub ea clerul.

Mi-se va dice: bine d-le, noi voim, noi am și încercat să facem ceea ce d-ta

vrei să ne spui, dér nu s'a putut, nu s'a pôte. Vă voi răspunde, că eu nu știu ce e "neputința". Cel puțin în acésta credință am crescut și trăit, cu credința pe care mi-a sugerat'o acum 63 ani domnul Niș, profesor mirean în a II clasă normală, care subscriea Ioan Coste. Acest onorabil și pentru mine neuitat bărbat, ne spuse cu o ocaziune, "că omul, decât vré, străbate și prin stan de piétră".

Până atunci încă nu existau tunelele, pe sub cari trecem astăzi, ca profesorul nostru să fi afirmat seu spus un lucru practisat deja. El ne spunea o convingere ideală a sa, care de atunci s'a realizat și se practică în tóte zilele.

Acum, mult stimați părinți, decât s'a putut ômenii străbate prin stan de piétră, seu nu pôte străbate având buna și firmă voință, prin mijlocul stanilor de piétră, în inima, grația și bunăvoința înalțului nostru împărat, care nu cred, că precum înainte cu 46 ani s'a îndurat a restitui Metropolia acésta, să nu restituie și dreptul nostru la laicilor pentru a puté lua parte la povara cea mare a administrațiunii sacrei noastre bisericeii. Cred acésta cu atât mai vértos, cât am cetit în actul, prin care s'a primit încheiat Unirea bisericeii noastre cu biserica romano-catolică, că la acea adunare ea lua parte activă nu numai cei 52 protopopi subscriși în acel act, ci și barones terrene Fogaras.

Stimați părinți! Astăzi așteptă și eu acésta cu nerăbdare și serios nu numai boerii țării Oltului, ci toți, învęțații Doctorii în filosofie, D-rii în jurisprudență, D-rii în medicină, inginerii, arhitecții, micii și marii proprietari, boerii nu numai de V. prun și de câteva cununii de cépă, ca și de pre țera Oltului, ci boerii, cari au în plome prospete câștigate cu muncă, cu studiu de 16—20 de ani, nu ca cele vechi, câștigate adesea pentru câte o ridiche, nu mă, o pară, un prânț de bucate, seu o ciulă dată unui principe gurmând, cum le au mulți boerii sărântoci!

În speranță, că dorințele, cărora voi bele mele le-a dat expresiune, vor fi împlinite în sémă, și că peste un an ne vom vedea tot sub presiul bunului nostru metropolitan, clerici și mireni, la una și aceeași masă, ca să putem purta cu demnitate povara cea grea, închin acest pahar în sănătatea Venerabilului cler unit reprezentat prin D-Vóstre.

Să trăiți la mulți ani sănătoși!

Bătrânul Axentie vorbind cu frică unui ténér, a fost întrerupt cu sgomot și unanime "să trăsescă" și a trebuit să ciocnescă paharul seu cu mulți vechi și noui amici și cunoscuți.

După acésta, închină protopopul Cătenu, dela Săcădate, în sănătatea vicarului Moldovan, a lui Axentie și a protopopului Rusu. În urma acestuia, închină vicarul I. Moldovan în sănătatea protopopilor a delegatilor clerului, cari sunt organele de viață ale metropoliei.

A mai urmat un toast și-ar fi mai urmat și altele, dér Escelența Sa s'a ridicat și cu asta masa s'a încheiat.

SCRIRILE ȚILEI.

— 7 (19) Noemvre

Rășboi în timp de pace. Diarul rusesc "Bucovina", ce apare în Cernăuți, scrie sub titlul de mai sus următoarele: Regimetul de infanterie staționat în Przemisl (Galiția) s'a reintors dela alegeri acasă într-o stare foarte deplorabilă. Din incidentul alegerilor de deputați în Ungaria 18 soldați dela regimentul staționat în Przemisl au fost greu răniți. Alegătorii au pușcat revolvere și au aruncat cu pietri în soldați, așa că acei 18 soldați acum se luptă cu mórtea în spitalul militar din Przemisl. Țiarele rutene din Galiția mai scriu, că abuzurile alegerilor din Ungaria au fost fără părechia infame, și că decât toile plătite de guvern n'au dat publicității acest abuzuri, cauza se pôte foarte ușor întâmpla, dér se așteptă, că după deschiderea diarelor se vor face desvălirile cele mai sențențiale de către membrii adevărați ai dietei

Cursul la bursa din Viena.

Din 18 Noevre 1896.

Renta ung. de aur 4%	122.15
Renta de corone ung. 4%	99.10
Imp. cail. fer. ung. in aur 4 1/2%	122.--
Imp. cail. fer. ung. in argint 4 1/2%	100.90
Oblig. cail. fer. ung. de ost. I. emis.	120.75
Bonuri rurale ungare 4%	97.50
Bonuri rurale croate-slavone.	97.15
Imprum. ung. cu premii	152.--
Losuri pentru reg. Tisei si Segedin.	136.50
Renta de hartie austr.	101.35
Renta de argint austr.	101.25
Renta de aur austr.	122.70
Losuri din 1860	144.25
Actii de ale Banței austro-ungar.	935.--
Actii de-ale Banței ung. de credit.	401.50
Actii de-ale Banței austr. de credit.	364.10
Napoleonori	9.54
Maroi imperiale germane	58.80
London vista	119.95
Paris vista	47.50
Rente de corone austr. 4%	101.05
Note italiene.	44.80

Cursul pietei Braşov.

Din 19 Noevre 1896.

Banote rom. Cump.	9.48	Vend.	9.50
Argint roman. Cump.	9.43	Vend.	9.46
Napoleon-d'ori Cump.	9.50	Vend.	9.53
Galbeni Cump.	5.62	Vend.	5.65
Ruble rusesti Cump.	126.--	Vend.	---
Maroi germane Cump.	58.30	Vend.	58.80
Lire turoesti Cump.	---	Vend.	---
Scris. fonc. Albina 5%	100.75	Vend.	101.75

Nr. 16445—1896.

Concurs!

Pentru împartăşirea acelor, cari studiază cu stipendul anual de 400 fl., din fundaţiunea Josef Wehlma-cher se escrie prin acesta concurs.

Reflectanţii au ca să documenteze:

1. Ca dênşii sunt din Transilvania, si anume din părţile „monar-chiei austro-ungare“, cari inainte de uniunea cu regatul Ungariei, politice au format „marele principat Transilvania“.

2. Ca sunt sêraci, i. e., că atât ei cât şi părinţii lor nu posed avere.

3. Ca şi percurg studiile cu diligenţă şi cu sporiu bun. Stipendiul se solvesce la cassa orăşenescă in luna lui Februarie şi Septevre al fiă-cărui an in rate semi-annuale, decursive de câte 200 fl., şi anume până la solvirea legală a studiilor.

Reflectanţii au de a-şi ascerne petiţiunile provêdute cu timbru de 50 cr., până in 2 Decemvre a. c., la ora 1 la prânz acestui magistrat.

Braşov, 14 Nov. 1896.

1110,1—3 Magistratul orăşenesc.

Sz. 1790—1896.

Árverési hirdetmény.

Az abrubbányai kir. járásbiróság, mint telekkönyvi hatóság részé-ről közhírré tétetik, hogy Nagy Imre nagyszebeni lakos végrehajtatónak Képes Antal volt zalatnai lakos végrehajtatást szenvedő elleni 276 frt. 25 kr. tőke s ennek 1873 Junius hó 25-től járó 6% kamatai. 114 frt 55 kr. és járulékaik behajtása végett az abrubbányai kir. járásbiróság területéhez tartozó Korna (Abrubbánya) község 427 számú telekjkvben foglalt A + 4 rendszám 1337 hrsz. alatti ingatlan és tartozékai korábbi vevő Képes Lujza költségei kárára az abrubbányai kir. Járásbi-róság mint telekkönyvi hivatalban megtartandó nyilvános árverésen 1896 évi November hó 28 napján d. e. 10 orakór 420 frt. kikiáltási ár 10% ának bánat pénz gyanánt birói kiküldött kezéhez leendő elő-leges letétete mellett a kikiáltási áron alól is elfognak adatni.

Abrubbányai kir. telekkönyvi hatóság 1896 évi Julius hó 30-án.

Szavathy Gábor,
kir. j. biró.

Nr. 17133—1896.

Concurs!

In urma împuternicirii D-lui subcomite Dr. Friederic Jekel din 14 Noevre a. c. Nr. 18441/96 se eserie prin această concurs pentru postul de asesor la sedrea orfanală oră-şenescă devenit vacant, respective pentru ocuparea vr'unui post orăşenesc de notar, tutor comunal, comisar de poliţie, concipist şi a altor posturi devenind vacante prin ocu-parea postului de asesor al sedrei orfanale orăşenesci.

Léfa asesorului este anualminte 1300 fl., bani de locuinţă de 200 fl., şi quiquenaliile statutorice.

Asupra calificaţiunei pentru unul din aceste posturi dispune §. 180 al art. de lege XX din 1877 respective §. 74 al art. de lege XXII din 1886, pe când durata postului o normeză §§. 69 şi 84 al art. de lege XXII din 1886 şi §. 38 al statutului de organisaţiune, conform căroră postul asesorului sedrei orfanale respective acela al tuturorului comunal dureză până la proxima restauraţiune, pe când celelalte posturi: pe viêtă.

Veniturile posturilor eventual-minte devenite vacante se reguleză prin statutul salarial satorit in sta-tutul de organisaţiune.

Reflectanţii asupra postului ase-sorului sedrei orfanale orăşenesci res-pective -asupra posturilor deveninde vacante au de aşi ascerne petiţiunile instruite şi provêdute cu timbrul prescriis cel mult până in 30 Noem-vre a. c. la prânz la 12 ore acestui magistrat.

Braşov, 16 Noevre 1896.

1109,1—2 Magistratul orăşenesc.

Nr. 16575—1896.

PUBLICAŢIUNE.

Din fundaţiunea Friede-ric de Closius se pot da pe lângă asigurare pupilara şi cu 5 1/2 camete împrumuturi mai mari.

Reflectanţii au de a se adresa la subscriisul magistrat.

Braşov, 14 Noevre 1896.

1111,1—3. Magistratul orăşenesc.

Numere singuratice din „Gazeta Transilvaniei“ a 5 cr. se potŭ cumpêra in librăria Nicolae Ciurecu.

Export-Bene
din prima fabrică de bere pe acţii din Pilsen,
**se află în fiă-care şi prospêtă
dela cep, în odaia de dejun a lui**
24 VITÉZ 24.

Anunçiuri
(insertiuni şi reclame)
Suntŭ a se adresa subscri-
administratiunii. In casul
blicării unui anuciul mai
de odată se face scădêm-
care cresce cu cât public
se face mai de multe-ori.
Administr. „Gazeta Tran-

**„Popicărie de érnă“
„La Ursu negru“.**
Subscriisul cu totă onóra in-
On. public asigurând, că işi va da
totă silinţa a mulţumi pe óspeţi in
tote privinţele.
Cu deosebită stimă:
Mihael Schuller,
restaurateur.
1113,1—2.

Praturile-Seidlitz ale lui Moll
Veritabile numai, decât fiecare cutiă este provêdută cu marea de
apêrare a lui A. Moll şi cu subscrierea sa.
Prin efectul de leuire durabilă al Praturilor-Seidlitz de A. Moll in contra
tăşilor celor mai cerbiciose la stomach şi pântece, in contra cărceilor şi acrelei la
mach, constipaţiunei cronice, suferinţei de ficat, congestiunei de sânge, haemorrhoidelor
a celor mai diferite bóle femeesci a luat acest medicament de casă o răspândire,
cresce mereu de mai multe decenii încóce. — Preşul unei cutii originale sigilate 1 fl. v. a.
Falsificaţiunile se vor urmări pe cale judecătórescă.

Franzbranntwein şi sare a lui Moll.
Veritabilŭ numai, decât fiecare sticlă este provêdută cu marca de scutire şi
plumbul lui A. Moll.
Franzbranntwein-ul şi sarea este fórte bine cunoscută ca un remediul poporal cu de-
osebire prin tras (frotat) alina durerile de şoldină şi reumatism şi a altor urmări de reobă.
Preşul unei sticle-originale plumbate 90 cr.

Apa de gură-Salicyl a lui Moll.
(Pe baza de natron Acid-salicilicŭ)
La întrebunţarea dîmnică, cu deosebire importantă pentru copii de orŭ-ce etate
adulţi, asigură această apă de gură conservarea sănătósă şi mai departe a dinţilor. Pre-
şul sticlei provêdute cu marca de apêrare a lui A. Moll 60 cr.

Trimtirea principală prin
Farmacistul A. MOLL,
c. şi r. furnisor al curţii imperiale Viena, Tuchlauben
Comande din provinciă se efectueză şilnic prin rambursă postală.
La deposite se se cêră anumit preparatele provêdute cu iscălitura şi mar-
de apêrare a lui A. MOLL.
Deposite in Braşov: la d-nii farmacişti Ferd. Jekelius, Victor Roth, Franz Kellme
Ed. Kugler, engros la D. Eremia Nepoşii, J. L. & A. Hesshaimer, Teutsch & Tartler, Frit
Geisberger.
0—52.

ABONAMENTE
LA
„GAZETA TRANSILVANIEI“
Preşul abonamentului este:
Pentru Austro-Ungaria:
Pe trei luni 3 fl. —
Pe şese luni 6 fl. —
Pe unŭ an 12 fl. —
Pentru România şi străinătate:
Pe trei luni 10 fr.
Pe şese luni 20 fr.
Pe unŭ an 40 fr.

Abonamente la numerele cu data de Duminecă.
Pentru Austro-Ungaria:
Pe an 2 fl. —
Pe şese luni 1 fl. —
Pe trei luni 50 cr.
Pentru România şi străinătate:
Pe an 8 franci.
Pe şese luni 4 franci.
Pe trei luni 2 franci.

Abonamentele se fac mai uşor şi mai repede prin
mandate postale.
Domnii, cari se vor abona din nou, se binevoiesc
a srece adresa lămurit şi a arăta şi pošta ultimă.
Administraţiunea „Gazetei Transilvaniei“.